

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise a soudkyně Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobce: **A. D.**
zastoupený advokátem Mgr. Daliborem Lípou
se sídlem Jugoslávská 2, Karlovy Vary
proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti žalobce o dočasnou ochranu evidované pod č. j. OAM-0398464-1/DO-2025 jako nepřijatelné dne 18. 7. 2025

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobci vrátil dne 18. 7. 2025 jeho žádost o udělení dočasné ochrany zaevidovanou pod č. j. OAM-0398464-1/DO-2025 z důvodu nepřijatelnosti žádosti, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobce a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobce o udělení dočasné ochrany zaevidované pod č. j. OAM-0398464-1/DO-2025.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10 140 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce advokáta Mgr. Dalibora Lípy.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal toho, aby soud určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že mu dne 18. 7. 2025 vrátil žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Lex Ukrajina“), tedy proto, že mu byla udělena dočasná ochrana v jiném členském státě, byl nezákonný. Zároveň požadoval, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jeho práv a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti. V žalobě vyjádřil přesvědčení, že splňuje všechny podmínky pro udělení dočasné ochrany v České republice. K tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42 a na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2025, č. j. 6 A 122/2024-55. Uvedl, že v době zahájení válečného konfliktu se nacházel na území Ukrajiny, přičemž následně utekl do Ruska, neboť tam měl nejbližší a bylo tam paradoxně nejbezpečněji. V důsledku vývoje válečného konfliktu v červenci 2025 utekl do České republiky, kde požádal o udělení dočasné ochrany.
2. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě konstatoval, že zjevným omylem došlo na tiskopisu žádosti žalobce o dočasnou ochranu k vyznačení důvodu nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 písm. d) (získání dočasné nebo mezinárodní ochrany v jiném členském státě Evropské unie) namísto vyznačení důvodu podle § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina, jelikož žalobce nepatří do okruhu osob podle § 3, které mohou dočasnou ochranu získat. Tomu odpovídá i obsah spisu, podle nějž byla rozhodnou ta skutečnost, že se žalobce dne 24. 2. 2022 zdržoval na území Ruské federace.
3. Žalovaný s odkazem na § 3 odst. 1 Legis Ukrajina a § 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001, o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice o dočasné ochraně“) uvedl, že žalobce ke dni 24. 2. 2022 (i před ním a po něm) na území Ukrajiny nepobýval, nýbrž pobýval dlouhodobě v Ruské federaci, což ostatně sám v žádosti uvedl a vyplývá to i z jeho cestovních dokladů (k tomu žalovaný citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017-29). Žalobce v tomto ohledu nenaplňuje definici vysídlené osoby podle § 2 písm. c) směrnice o dočasné ochraně, jelikož neopustil zemi původu v důsledku válečného konfliktu. Situace v zemi původu musí být důvodem jejího opuštění, nepostačuje nemožnost bezpečně a trvale se vrátit do země původu kvůli v ní nastalé situaci. Žalobce opustil Ukrajinu nikoli v důsledku probíhajícího válečného konfliktu, ale již dříve z jiných důvodů.
4. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2025, č. j. 6 A 122/2024-55 a další žalobcem zmíněná judikatura podle žalovaného na daný případ nedopadá, protože řeší důvod nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu podle § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina a nikoli podle § 5 odst. 1 písm. b) tohoto zákona.
5. Soud o žalobě uvažil následovně.

6. Žaloba je přípustná. Soudní dvůr EU v rozsudku ze dne 27. 2. 2025, *Krasiliva*, C-753/23, dovodil, že čl. 47 Listiny základních práv EU vyžaduje, aby osoba žádající o dočasnou ochranu ve smyslu směrnice o dočasné ochraně měla přístup k účinné soudní ochraně. Ustanovení § 5 odst. 2 Legis Ukrajina je tedy rozporný s čl. 47 Listiny základních práv EU, a soud proto neaplikoval soudní výluky dle uvedeného ustanovení. Pro úplnost lze dodat, že Nejvyšší správní soud v tomto směru v reakci na rozsudek *Krasiliva* překonal svou dřívější opačnou judikaturu a dovodil, že soudní výluky nelze aplikovat (viz jeho rozsudek ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42).
7. Žaloba je důvodná.
8. Ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle ustanovení § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008 č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
9. První, druhá, čtvrtá a pátá podmínka jsou splněny. Vrácení žádosti o dočasnou ochranu pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do práv žalobce. Svou povahou tento úkon žalovaného, který je nepochybně zaměřen přímo proti žalobci, není rozhodnutím a jeho zákonnost je přezkoumatelná v řízení o zásahové žalobě (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017 č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS).
10. Zbývá posoudit podmínku třetí, tj. otázku zákonnosti postupu žalovaného. Jeho nezákonnost lze spatřovat již v tom, že žalovaný na tiskopisu žádosti žalobce o dočasnou ochranu uvedl jako důvod nepřijatelnosti skutečnost, že „žadatel(ka) *ZÍSKAL(A)* dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném ČS EU“. Naplnění tohoto důvodu odpovídajícího § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina nicméně z žádných tvrzení ani doložených podkladů nevyplývá, a nemá tedy oporu ve správním spise ani v žádných dalších podkladech. Toho si je žalovaný zjevně vědom. Ve vyjádření k žalobě sice vysvětlil, že ze strany jeho pracovníka omylem došlo k zaškrtnutí nesprávného políčka a že ve skutečnosti byla žádost žalobce vyhodnocena jako nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina, tento zásadní omyl však nelze zhojit ve vyjádření k žalobě a klást jej k tíži žalobce, který se na základě vráceného tiskopisu žádosti mohl důvodně domnívat, že jeho žádost byla zamítnuta právě z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina (proti tomuto důvodu ostatně směřuje i jeho žalobní argumentace). Vracený tiskopis žádosti ohledně důvodů vrácení žádosti obsahuje toliko zaškrtnuté políčko, nikoli odůvodnění či jakoukoli jinou informaci, na základě níž by žalobce mohl a měl (před podáním žaloby) rozpoznat, že evidentně došlo k omylu, a že ve skutečnosti mu žádost byla vrácena jako nepřijatelná podle § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina.
11. Žalovaný se proto zaškrtnutím daného políčka dopustil ve vztahu k žalobci nesprávné aplikace § 5 odst. 1 písm. d) Legis Ukrajina a vyslovil nepřijatelnost žádosti o udělení dočasné ochrany z jím vyznačeného důvodu, ač pro daný postup neexistuje žádná opora ve správním spise. Lze shrnout, že žalovaný vrátil žalobci žádost o poskytnutí dočasné ochrany jako

nepřijatelnou v rozporu se zákonem. Soud proto prvním výrokem tohoto rozsudku určil, že uvedený zásah žalovaného byl nezákonný.

12. Jelikož uvedený nezákonný stav trvá i ke dni vydání tohoto rozsudku, soud druhým výrokem žalovanému zakázal pokračovat v porušování práv žalobce a uložil mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobce o udělení dočasné ochrany. Žalovaný následně žádost znovu posoudí. Bude-li mít za to, že je nepřijatelná z důvodu podle § 5 odst. 1 písm. b) Legis Ukrajina (aniž by soud nyní předjímal zákonnost či nezákonnost takového hodnocení), jak avizoval ve vyjádření k žalobě, řádně to vyznačí na tiskopisu žádosti tak, aby se žalobce proti skutečnému důvodu vrácení jeho žádosti mohl případně efektivně bránit (žalobou a v ní obsaženou argumentací týkající se vyznačeného důvodu nepřijatelnosti žádosti).
13. Soud neshledal důvod provádět ve věci samé dokazování a za tím účelem nařídil ústní jednání, neboť veškeré podklady a listiny, z nichž při rozhodování vycházel a jichž se dovolávaly i procesní strany ve svých podáních, jsou obsaženy v žalobcem i žalovaným doložených písemnostech, které jsou oběma stranám známy. O věci proto za podmínek uvedených v § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez nařízení jednání.
14. Žalobce měl ve věci z procesního hlediska úspěch. Soud proto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. žalobci třetím výrokem rozsudku přiznal právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení spočívajících v odměně advokáta za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu 4 620 Kč (§ 6 odst. 1, § 7, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Náklady na právní zastoupení žalobce jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Zástupce žalobce není plátcem daně z přidané hodnoty, proto mu náhrada ve výši této daně nenáleží. Celková výše nákladů, které žalobci v řízení vznikly, tedy činí 10 140 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce advokáta Mgr. Dalibora Lípy (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).
15. Soud pro úplnost dodává, že žalobce byl při podání žaloby zastoupen advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou, která za žalobce v řízení učinila dva výše zmíněné úkony právní služby. Následně však došlo ke změně právního zastoupení a soudu byla podáním ze dne 20. 10. 2025 spolu s oznámením o změně právního zastoupení doručena plná moc ze dne 7. 10. 2025 udělená žalobcem jeho nynějšímu právnímu zástupci advokátu Mgr. Daliboru Lípovi, čímž předchozí plná moc udělená advokátce JUDr. Veronice Pupalové zanikla. Ač byla původní právní zástupkyně žalobce JUDr. Veronika Pupalová plátkyní daně z přidané hodnoty, nový právní zástupce žalobce jím není (tuto skutečnost soudu neosvědčil), a z tohoto důvodu soud nemohl žalobci přiznat náhradu nákladů řízení včetně daně z přidané hodnoty.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. října 2025

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu